

קורס ACI מס' 12: מדריך ללוחם הרוח, חלק ג'

שלב חמישי בלימודי ה-Madhyamika

על-פי שיעוריו של ג'שה מייקל רואק'

תרגום, עריכה והגשה

לאמה דבורה-הלה

רמת גן, יולי, 2008

שיעור 5, חלק ב'

(מנדלה)

(מקלט)

אז ערב טוב לכם. אני שמחה לפגוש בכם שוב ולחלק אתכם את החומר.

אז כאמור חדר המורים שלי הוא בספרייה של בית הצנחן. והיום שלפתי גם ספר. פשוט אני שמה את היד והדבר הראשון שבא לידי, אני פותחת, ואני לא מדפדפת. אז לספר קוראים 'מלחמת שולל'. והוא על מלחמת לבנון הראשונה מ-82. ופתחתי דף, ופה יש תיאור של ההתייעצויות בטרם פרוץ המלחמה בין הגורמים הביטחוניים והפוליטיים השונים.

אני אקרא לכם כמה משפטים:

"ההתחבטות הבלתי פוסקת בסוגיית הפריצה", זאת אומרת הם התחבטו אם לפרוץ או לא לביירות, "הייתה כרוכה בכמה שיקולים מרכזיים שנידונו פעמים רבות בדיוני מטה בדרגים השונים. מצד אחד נראה היה ששיטת המצור אינה מניבה פירות; ימי האש שיוזם צ'לל תוך הפגזות כבדות על השכונות שבהם התרכזו המחבלים הופסקו פעם אחר פעם בעקבות פניות בהולות של חביב לבגין, לרבות איום של הדיפלומט האמריקאי באחד המקרים להפסיק את תיווכו ולעזוב את לבנון." וזה ממשיך.

ויכול להיות שהנושא טרי ורגשי לחלק מכם אז אני מתנצלת - המטרה שלי לא לעורר רגשות עזים. המטרה שלי לקשר את זה לחומר שלנו. כי יש לכם פה דוגמא איך אנשים שעומדים להחליט בנושא שקשור בהרבה חיי אדם: ישראלים ולא ישראלים, והם עומדים שמה, והם לא יודעים. הם מחליטים על מהלך אחד, נראה אם הוא יצליח. אחר-כך מחליטים על מהלך שני.

והקטע הוא שאנחנו לא יודעים, כי המיינד שלנו שטוף בבורות. ולא משנה איזה דרגה יש לנו, באיזה מקום, באיזה אוניברסיטה, באיזה צבא, באיזה ממשלה. זה לא משנה. אין לנו *pramana*, אין לנו תפיסה נכונה, כי אנחנו שטופים בבורות. אנחנו לא רואים את התוצאות. מכיוון שהסיבתיות הרגילה שאנחנו חושבים עליה לא עובדת. אנחנו נדבר על זה יותר, על הריקות של סיבות.

הסיבתיות הרגילה כפי שאנחנו רגילים להתבסס עליה להחלטות שלנו, בין אם זה החלטות פעוטות אם לנסוע היום או לנסוע מחר, או החלטות הרוח גורל, שקובעות חיי אדם וקובעות חיים של מדינות - מתבססות על אי ידיעה. אנשים לא יודעים מה שהם עושים לא משנה כמה הם מוכשרים וכמה הם מתכוונים טוב וכמה ניסיון יש להם. כי הם שטופים בבורות, הם *A-vidya*, לא רואים.

כל הספר הזה הוא עדות אחת ארוכה לזה שאנחנו לא יודעים. אנשים עומדים ומחליטים שם החלטות שקובעות חיי אדם ואין להם מושג מה שהם עושים.

פה בקטע הזה מסופר על מלחמת בשם אלי גבע. הוא בא לרמט"ל והוא אומר: 'זה קרב לא לנו'. הוא הזהיר מפני אבידות רבות לחיילי צ'לל בקרב על העיר ופגיעה בהמוני אזרחים. 'אל לנו להיגרר לענייניה הפנימיים של לבנון, זה לא עניינינו. טוב שיהיה לנו כאן שלטון יציב שישתלט על המחבלים' וכולי. הוא אומר: 'המעשים שלנו דוחפים את הבעיה הפלסטינית לפינה, אנחנו דוחפים את האמריקאים למודעות יתרה לבעיה הפלסטינית, אנחנו עלולים למצוא עצמנו מול פתרונות שאינם לפי רוחנו'.

והוא ממשיך, הוא אומר: 'המלחמה שמה זה הרג אנשים. הרג אזרחים'. הוא מזהיר בפני זה. אדם שקצת התעורר ומסתכל – רגע, רגע, מה המעשים האלה עושים? וכמוכן שבסוף מסופר שהוא פוטר מהצבא.

אז לא מענייננו להיכנס לנושאים של מלחמת לבנון, מט"ל וצבא. **כן מטרתנו לרכוש תוכמה, ליצור תנאים שאנחנו לא נהיה במצב כזה.** ואנחנו כל רגע ורגע בחיים שלנו במצב הזה, בין אם זה בעניינים גדולים בין אם זה בעניינים קטנים.

כשאדם מבין ריקות, כשהוא מבין איך קארמה עובדת - האסונות האלה נמנעים. הם נהיים בלתי אפשריים. כיוון שאם אתה מבין קארמה וריקות ופעלת לפי זה זמן מה, והתחלת לצבור את מצבורי החסד כפי שאנחנו מתארים בסדנאות הלוג'ונג ובקורסים האחרים שלנו, הקארמה מתחילה להסתדר מאחוריק. דברים מתחילים לזרום. לא יכול להיות שבא מפקד ומחליט על מהלך ואין לו מושג איך זה יתפתח, וזה מתפתח דווקא בכיוון הפוך. זה לא יכול לקרות לאדם שמבין קארמה וזורם עם קארמה זמן מה.

וזה לא רק שהוא ישב כאן והוא הבין בקורס, זה לא רק שהוא ישב במדיטציה והבין במדיטציה. הוא הכניס את זה לחיים שלו. **כי המסקנה המיידית מהבנה של הדברים האלה, זה שאתה חייב לשמור על מוסר.** אתה חייב להיות אדוק לגמרי, לדקדק במוסר. ואז המצבים האלה לא יקרו לאותו אדם. הוא לא יצטרך לחשוב: ללכת ימינה או ללכת שמאלה, הוא ילך ימינה כי צריך ללכת ימינה, וזה יהיה הדבר הנכון לעשות. זה קורה באופן ספונטני.

גשה מייקל מתאר מאד יפה איך זה קורה לאנשי עסקים כשהם מתחילים לעשות את הקארמות שגורמות לעסקים להצליח. אז ההחלטות העסקיות נהיות נכונות בלי שהם משקיעים יותר מחשבה ממישהו אחר. ובלי שיש להם יותר השכלה עסקית מאשר למישהו אחר. הקארמה מנהלת את העסק כי הכול הולך על פי קארמה.

אז אנחנו נדבר על זה. מאסטר שנטידווה ילמד אותנו את זה בפרק שלו. זה הנושא של השיעור הבא.

ג. קארמה ותוצאותיה: מיהו שנושא בתוצאות המעשים?

פסוק 71. בואו נקרא ביחד:

**"אך אם מניחים שאין שום 'אני',
אזי אין שום קשר בין המעשה והפרי.
אם לאחר המעשה הוא נעלם,
למי ניחס את הקארמה?"**

אז פה זאת שאלה מאד חשובה, ואנחנו נחזור אליה גם בשעורים הקרובים. והשאלה שבא המתנגד ושואל: "רגע, עד עכשיו נתת לי הרצאות ארוכות שאין 'אני' [ש]קיימת מצד עצמה, אין קיום אולטימטיבי ל'אני' הזאת. אבל את גם מלמדת אותי על קארמה, את אומרת שאנחנו נקצור את תוצאות מעשינו, שכל-כך חשוב להקפיד על מעשינו כי אנחנו נקצור אותם. אז מי זה שיקצור את התוצאה?"

אם אין 'אני', [ו]אני עושה עכשיו משהו, מי זאת שתקצור את התוצאה?

מסכימים עם השאלה? לגיטימית, נכון?

אז בואו נראה מה הוא עונה לנו.

האם זה נכון שאדם משתנה מרגע לרגע? כן. זאת אומרת ה'אני' שברגע זה, זה לא 'אני' שהייתה לפני רגע. ואם צעקתי על מישהו, ועכשיו אני מישהי אחרת, אז אצל מי תבשיל הקארמה? אז איך אנחנו בכלל נאשר את הנכונות של חוקי הקארמה? כי את אומרת שאת תקצרי את התוצאות, אבל אם את נעלמת מיד לאחר המעשה, אז מי זאת שתקצור את התוצאות ואיך נבדוק שהחוקים בכלל נכונים?

האדם ששואל את השאלה הזאת, מה לדעתכם מטריד אותו?

– זה או לא מאמין בסיבה ומסובב

– או לא מקבל את התזה ש'אין אני'

הוא אומר: שניהם ביחד לא קונסיסטנטיים, זה לא יכול להיות יחד, זה מה שמטריד אותו.

ולמעשה אנחנו אומרים שהמתנגד שכאן הוא אפילו לא בודהיסט. המתנגד הזה הוא מהאסכולות שהן פרה-בודהיסטיות, שהן לא בודהיסטיות. והבודהיזם צמח על ברכי ההינדואיזם. ההינדו לגמרי מאמינים בקארמה. אז אם כך האפשרות הזאת שקארמה לא עובדת לא קיימת, אז מה נשאר? שמוכרח להיות איזה 'אני'. מוכרח להיות איזושהי 'אני' שאצלה תבשיל הקארמה, והיא איכשהו קבועה בזמן.

זה הרעיון של האטמאן Atman - יש איזושהי 'אני' שהיא איכשהו קבועה בזמן, והיא זו שתקצור את פירות מעשיה.

אז הנה התשובה של מאסטר שנטידווה: יש שלושה חלקים לתשובה שלו.

1. אין 'אני' שהוא קבוע

אז דבר ראשון הוא מתחיל לענות ב-פסוק 72,

בואו נקרא, ביחד:

אנחנו שנינו את זאת מקבלים:
הבסיס למעשה ולפרי הוא שונה;
וגם זה שעושה לא קיים,
אז על זה להתדיין אין טעם.

הוא אומר: על זה אנחנו בכלל מסכימים:

זה שקוצר את הפרי וזה שעושה את המעשה מלכתחילה, הם לא אותו דבר. זה לא אותה 'אני', עברתי שינוי מאז. כל רגע ורגע אני משתנה, אז בודאי עברתי שינוי, על זה אין ויכוח.

אבל עכשיו, מאסטר שנטידווה אומר לו גם: זה שעושה לא קיים, הוא אומר: גם על זה אנחנו מסכימים.

למעשה הם לא בהכרח מסכימים על זה, אבל ככה הציג המתנגד את השאלה שלו.

את ההסכמה בנושא השני של ה'אני', אפשר גם לקרוא את זה באופן הבא: הנציג הלא בודהיסט טוען שיש איזה אטמאן, איזה משהו שהוא איכשהו קבוע בזמן: בסדר, הגוף משתנה, דברים משתנים, אבל יש איזו נשמה, יש איזה גרעין שהוא קבוע בזמן, איזושהי 'אני' שמה. אבל מצד שני, הוא הסכים שחל שינוי עם הזמן. אז אם לקחת את מה שהוא כבר הסכים, המסקנה מזה זה שהאטמאן איכשהו משתנה. האטמאן עבר איזושהו שינוי. וזה לא יכול להיות, כי הוא מאמין שהאטמאן לא משתנה.

מאסטר שנטידווה מתחיל לערער את העמדה שלו. אז זה אספקט ראשון בתשובה.

ניתן לסכם טיעון זה בטיבטית באופן הבא:

ལས་བྱིན་པའི་དུས་དང་འབྲས་བུ་ལྗོངས་པའི་དུས་ཀྱི་གནང་བཤམ་ཅན་གྱི་ཐ་དོན་གྱི་ཐ་དོན་

le jepay du dang drebu nyongway du kyi gangsak dze tade

le – זה מעשה או קארמה

Jepa - ביצוע

Du - זמן

Dang - ו-

Drebu - תוצאה
Nyongwa - להתנסות
Du - עוד פעם זמן
Gangsak - אדם
Dze - דברים
Tade - שונים, נפרדים
ביחד:

האדם שביצע את המעשה וזה שיחווה את התוצאה, הם שני אנשים שונים.

2. סיבה ותוצאה לא יכולות לחול באותו זמן

עכשיו אספקט שני בתשובה, פסוק 73, ביחד:

בלתי אפשרי הוא לראות בו-זמנית
סיבה ותוצאה כאחד.

הרעיון, בטיבטית:

གུལ་དུ་སུ་འབྲས་བུ་མྱོང་མི་སྲིད།

gyuy du su drebu nyong mi si

gyuy du su – בזמן שבו מתרחשת הסיבה

Drebu - תוצאה

Nyong - לחוות

mi si – אי אפשר

בלתי אפשרי שהתוצאה והסיבה יקרו בו זמנית.

האם אנחנו מסכימים עם זה? כן, זה אינטואיטיבי, זה נכון, הסיבה והתוצאה לא קורים בו זמנית. אנחנו נחזור לנושא הזה עוד מעט.

אבל כאן בינתיים אנחנו רק עונים למתנגד הזה שמייצג את הדעה של הנשמה, של האטמאן. אז הוא אומר שהאדם שחווה את התוצאה זה אותו אדם. כי הוא אומר: יש איזה אטמאן. זה שזרע וזה שקוצר באיזשהו מובן זה אותו אדם אצלו.

אבל כבר אמרנו שהקבוע הזה, שזה הנשמה, עובר שינוי, ועכשיו הוא אומר: אם זה בכל זאת אותו אדם - אז משתמע שהמעשה ותוצאתו חייבים להיות בו ברגע.

- או שהאטמאן הזה משתנה,

- ואם לא, אם הוא קבוע, אז הסיבה והתוצאה חייבים לקרות בו זמנית.

שני המקרים מובילים לסתירה, לדבר בלתי אפשרי.

3. תשובת הפרסנגיקה: יש 'אני' נומינאלי

החלק השלישי, בחלק השני של הפסוק:

כך נאמר כי
זה שעושה וזה שנהנה ממעשיו
מתייחסים לזרם אחד.

אז זאת התשובה של הפרסנגיקה עכשיו.

זה נכון שהאדם הזה עבר שינוי.

נכון שזו שעשתה את המעשה זה לא זו שקוצרת את התוצאות שלו, אבל, אנחנו
כן יכולים לדבר עליה נומינאלית כעל אותו בן אדם.

זה לא שהיא לא עברה שינוי. זה לא שיש שם איזה נשמה. אבל אנחנו נותנים לה איזשהו ייצוג מושגי, נותנים לה איזה שם, וזה מייצג זרם של תודעה, ואיך שהיא מתפתחת, במשך הזמן; לכל הזרם הזה אני אקרא 'דבורה'. אז זה לא שדבורה היא קבועה, זה לא שיש שם נשמה קבועה, אלא שהדבר הזה שעובר שינוי מרגע לרגע - לכל הזרם הזה ביחד, נקרא עכשיו 'דבורה'. זה מה שהוא אומר.

אם נסכם זאת בטיבטית:

ལྷུན་གཅིག་ལ་ལས་བྱིན་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྣོད་པ་པོ་བསྐྱེན་རུང་།

gyun chik la le je papo dang drebu chu papo ten rung

gyun – זרם או רצף

Chik - אחד

Le - מעשה או קארמה

je papo - זה שמבצע את המעשה

Dang - ו-

Drebu - תוצאה

chu papo - זה שחוזה, כלומר: מתנסה בתוצאות המעשה

ten rung - כך נכון להגיד

ניתן להתייחס לזה שעושה את המעשה, ולזה שנושא בתוצאות המעשה, כאל רצף אחד.

וזאת התשובה של הפרסנגיקה. ההשקפה הזאת אומרת: מי זאת דבורה? (ומי כל אחד מכם, אותה תשובה) - זה הזרם הזה של הקארמה;

הקארמה כל הזמן משתקפת בראי הריקות ויוצרת את עולמי מרגע לרגע, מרגע לרגע, וזו דבורה, ואין שום דבורה אחרת.

'דבורה' זה המשחק של הקארמה בראי הריקות, כפי שהוא משתקף בחוויה שלי. וזה הכול. אין דבורה אחרת. זה מה שתגיד הפרסנגיקה.

זה הכול השלכה כתוצאה מקארמות שמבשילות בזו אחר זו, וזאת החוויה שלי של עצמי. וזה זרם של רגע רגע של חוויות, ולזרם הזה אנחנו קוראים בשם 'דבורה', ולא שיש לו איזשהו קיום עצמי. אנחנו מכנים את זה בשם 'דבורה' ואם תסתכלו, זאת בעצם החוויה שלנו של עצמנו.

כשאני מראה לכם תמונה שלי בת חמש, ואני אומרת: "זאת אני בת חמש", למה אני מתכוונת "זאת אני בת חמש"? הרי היא איננה כבר, נכון? בכל זאת איכשהו אני מקשרת בין זו כאן וזו ששמה בתמונה. כי יש את הזרם הזה של רגעים של תודעה ולכל הזרם הזה אני נותנת את השם 'דבורה'. וזה הקיום היחסי שלי, זה הקיום הכוזב שלי, זה הקיום הקונבנציונאלי שלי, ועם זה אנחנו לא רק [ש]לא מתווכחים - אנחנו אומרים שהוא קיים והוא מתפקד. אז זאת התפיסה של הפרסנליקה.

המורה: כן.

מהקהל: באלמנט של הזרם את הכנסת את מימד הזמן.

המורה: כן.

מהקהל: השאלה אם הזמן הוא אשליה

המורה: כן, אנחנו לזה ניכנס עוד מעט. לאט לאט, אנחנו מפרקים את הפאזל הזה לאט לאט.

כן, לך הייתה שאלה.

מהקהל: למעשה אפשר להגיד שה'אני' הזה הוא סוג של אמת מוסכמת.

המורה: כן. הוא אומר אם ככה אפשר להגיד שהאני הזאת זה איזה מן אמת מוסכמת, וזה נכון. זה יהיה דרך נכונה להגיד את זה לפי הפרסנליקה.

מהקהל: אז אם הקארמה היא מהווה את ה"אני", כך הבנתי, בגלל החוויות, אז מה עם בעלי חיים?

המורה: אותו דבר. הוא שואל, מה עם בעלי חיים אם ככה? אותו דבר. זה השתלשלות זורמת של הבשלות קארמיות ותו לא.

מהקהל: אז מה ההבדל בין כלב זה וכלב שני?

המורה: זה יש לו את הקארמות שלו וזה יש לו את הקארמות שלו.

מהקהל: מה זה אותו כיוון?

המורה: הם דומים. זה מה שעושה אותם כלבים.

מהקהל: אין כלב שהוא מאסטר, שהוא מלומד, או משהו אחר, אין הבדלים ביניהם.

המורה: כל אלה בקבוצת הכלבים, יש דמיון רב בקארמה שלהם - הוא עדיין אינדיבידואלי. יש כלב שנולד אצל קן רינפוצ'ה וזוכה ליחס מלכותי לגמרי, ויש כלב שנולד באיזה עיר מסכנה בהודו, איפה שאין שום כבוד לכלבים וכל אחד בועט בו וזורק עליו אבנים. יש כאלה ויש כאלה. ומשותף להם, שלמשל הם לא יבינו את מה שאני מדברת עכשיו. זה מה שעושה אותם כלבים. ויש להם קארמה אינדיבידואלית ויש קארמה שהיא דומה, וככה בני-האדם אותו דבר. כל היצורים ככה.

שתי שאלות ונמשיך ☺, כן.

מהקהל: אם כלב או חיה לא מצליחים להבין את זה, אז זאת אומרת אם כלב נולד לסיטואציה מסוימת הוא כל הזמן יתגלגל לתוך אותה סיטואציה כל החיים שלו.

המורה: שואל אבי, איך יוצאים מהצרה הזאת של להיות כלב? מאד קשה. מאד מאד קשה. כי בשביל לצאת אתה צריך לצבור קארמה טובה. מאד קשה. זו קארמה מקוללת בעצם להיוולד ככה, כתוצאה מקארמה שלילית שבוצעה בעבר. מאד קשה, כי בינתיים הם גם צוברים קארמה שלילית, אלא אם כן הם נולדים אצל קן רינפוצ'ה. הדרך לצאת משמה. יש דרכים שמתוארות. יש איך זכור פתאום יוצא מהמצב הזבובי שלו: הוא יושב על ערימת זבל שמסתובבת סביב איזה מקדש, והוא צובר טיפונת קארמה טובה. אז מאד מאד מאד קשה לצאת מעולם החיות, לכן אנחנו אומרים: מצבנו לא טוב. הוא באמת לא טוב, כי הסיכויים שלנו ליפול לשם הם גדולים, והסיכויים לצאת משם הם כמעט אפס.

מהקהל: אני יכולה רק לספר דקה משהו? זה לא שאלה עכשיו.

המורה: סיפור קצר?

קהל: מאד קצר, לי יש חתול שהוא פראי לגמרי, יש לו נטייה לאכול זבובים, ומהרגע שהתחלתי ללמוד בקבוצה - אני כל פעם שהוא רודף אחרי זבוב לוקחת כדור ומעסיקה אותו, שמא יצבור פחות קארמה שלילית.

המורה: כל הכבוד!

ומכל הסיפור הזה מה המסקנה בשבילנו?

למה אני חושבת שהזרם הזה של רגעים בזמן זה אני? גם זה קארמה. אני משליכה על הזרם תודעה הזו איזה מן שם, מושג: 'אני'. גם זה קארמה. והריקות, לפי הפרסנגיקה, מה אומרת? שאין לי שום קיום אחר.

**אין שמה משהו מחוץ לזרם הקארמי הזה. זה כל מה שיש.
וזה תמיד היה ותמיד יהיה.**

והשאלה אם אני אלמד לייצר

- זרם קארמי מענג,
- או זרם קארמי שהוא סובל,
- או זרם קארמי שהוא מעורב, כמו שיש לנו כרגע כבני אדם.

וכל ראייה אחרת, **כל השקפה אחרת, פירושה מוות.** כל השקפה אחרת מונעת את הסיכוי המדהים להתמיר את המצב הזה. כי

אם אני רק זרם קארמי ותו לא, ואם אני מבינה את התהליך של קארמה כפי שהבודהה מלמד, או ישות מוארת מלמדת, אז יש לי צ'אנס, כי אז אני יכולה לייצר את הקארמה שתתמיר את המצב הזה, ותוציא אותי מכאן.

כל אחיזה באיזשהו נשמה או אטמאן או איזשהי 'עצמי' שהיא איפשהו במקום אחר, תתקע אותי כאן,

- ולא חשוב אם היא מאד מעודנת
- ולא חשוב אם היא מאד רוחנית
- ולא חשוב אם אתם עושים הרבה דברים טובים בעולם אפילו

זה מאד עצוב.

**מאסטר קמלשילה אמר:
"אדם שעושה הרבה חסד בעולם ולא מבין ריקות, זה רעל."**

זה תוקע אותו עוד יותר בסמסרה. כי בינתיים החיים שלו נהיים מתוקים, והוא נאחז עוד יותר בסמסרה והוא נשאר עוד בפנים.

אם אתם רוצים לבדוק את זה, תתחילו לעשות יומן. תשמרו היטב על יומן חצי שנה, שנה, תתחילו להרגיש את האמת של זה, **איך קארמה מייצרת את החיים שלכם. בגלל שהם ריקים.** אז תרגישו את זה בקטן, אבל מספיק להרגיש קצת בקטן, מעבר למה שאתם רגילים בלי לעשות שום דבר, כדי להמריץ אתכם להיכנס יותר עמוק לתרגול, ואז זה נותן לכן צ'אנס לצאת.

אך ורק תווית ומושג

ואסיים את הדיון הזה במשפט בטיבטית,
אז אימרו:

ཆ་ཤེ་ཀི་ཚོལ་པ་ལ་བདེན་ནས་ཐ་སྐད་བཏགས་ཙམ།

Cha She Kyi Tsok Pa La Tenne Ta-nye Tak Tsam

נתחיל מ-*Ta-nye* ☺ זה הכי חשוב.

Ta-nye זה מושג מנטאלי, רעיון מנטאלי

Cha She זה חלקים

Tsok Pa זה אוסף

אז אוסף של חלקים,

La Tenne זה מתבסס על, או מושלך על

Tsam זה בלבד,

אז נתרגם את כל המשפט. המשפט אומר:

מי שאנחנו, זה מושג מנטאלי שמושלך על הבסיס של אוסף של חלקים. ותו לא.

אנחנו אך ורק מושג מנטאלי שמושלך על אוסף של חלקים.

זה מי אנחנו. אך ורק רעיון שמושלך על אוסף של חלקים.

עכשיו צריך להיכנס ל: מה זה אוסף של החלקים? וכך הלאה. אנחנו תיכף ניכנס לזה.

שאר הפסוקים כאן הם בעצם המשך של הנושא הזה, עד פסוק 79 זה המשך של אותו רעיון. אז בוא נקרא אותם מהר, כי הם מאד יפים.

תודעת העבר והעתיד

זה ממשיך לדון בנושא של עבר ועתיד:

אז הוא אומר בפסוק 74, ביחד:

תודעת העבר וגם זו של עתיד

אינן ה"אני", כי אינן קיימות;

זו שעשתה את המעשה כבר איננה, וזו שקוצרת אותו בעתיד עוד איננה.

וזה מאד מעניין.

כי כשמנסים להגדיר עבר - מה זה העבר?

באסכולה של הלוגיקה, זה הסוטריסטים, הם יגידו: אנחנו לא יכולים להגדיר. כי זה בכלל איננו. אין כזה דבר. איפה העבר? איך אני יכולה להגדיר אותו? הם גם יגידו שאין הגדרה לעתיד מאותה סיבה, כי העתיד איננו. איפה הוא?

אז

תודעת העבר וגם זו של עתיד, הם לא 'אני', כי הם אינם.

יש לי איזה רעיון של 'אני'. אני אומרת:

- האם אני ישנה? כן אני ישנה. הנה אני מדברת, אני מתפקדת, אני ישנה כי אני מתפקדת.
- אבל איפה זו של העבר? זו לא יכולה להיות 'אני' כי היא איננה.
- זו שבעוד עשר דקות, גם זו איננה. אז זה גם לא 'אני'.

עכשיו הוא ממשיך, בואו ביחד

**ואם זו שנוצרה ברגע זה היא "אני",
עם היעלמה - ייעלם ה"אני".**

אז עכשיו הוא אומר

- זאת של העבר - לא
- זאת של העתיד - לא
- בואו ניקח את זאת של ההווה, ברגע זה. בעוד שנייה היא חולפת, נכון? עוד שבריר שנייה היא נעלמת. אז ה'אני' נעלמה!

חיפוש ה'אני' – כמו קילוף של גזע חלול

פה אנחנו מחפשים את האני האולטימטיבי. את האטמאן הזה. את זו אנחנו לא יכולים למצוא.

אנחנו יכולים לדבר על ה'אני' שהיא השלכה על רצף של רגעים.
המושג שהוא השלכה. אבל אם אני מחפשת אותה, איפה היא באמת? -
אני לא יכולה למצוא אותה.

זאת דרך אחת לעשות מדיטציה על ריקות של אני. אנחנו נרחיב אותה אחר-כך קצת יותר.
הוא אומר שהניסיון הזה למצוא את ה'אני' בצורה כזאת, ביחד:

**זה דומה לניסיון לקלף בהדרגה
גזע בננה חלול - ולא למצוא בו דבר.**

אנחנו מחפשים את האני ואנחנו מחפשים, מחפשים, מחפשים, ומקלפים, ומקלפים, ואנחנו לא מוצאים. זה כל הרעיון של המדיטציות האלה: להגיע לריקות של עצמנו.

**כך אם היטב נחפש ונבחן –
בוודאי שום "אני" למצוא לא נוכל.**

זה מה שהוא אומר לנו.

אז פה יש מדיטציה אחת לאורך ציר הזמן, איפה לחפש אותי. ואנחנו תיכף ניתן עוד.

הסיכום של הרעיון הזה בטיבטית הוא:

རང་བཞིན་བཅའ་ན། རྩུ་ཤིང་གི་སྤོང་པོ་ཆ་ཤས་སུ་སྤྱི་ནས་འགའ་ཡང་མེད་པ་བཞིན་
ཡིན།

rangshin tsel na, chushing gyi dongpo chashe su che ne ga yang mepa shin yin

rangshin – טבע עצמי, מהות

tse na - אם מחפשים

Chushing - עץ בונה או קנה סוף, בעל גזע חלול

Dongpo - חלול

chashe su - לחלקיו

che ne – אם מפרקים

ga yang mepa - אין שם דבר

shin yin - זה כמו

ביחד המשפט אומר:

כאשר אנו מחפשים את מהות הדבר, את "טבעו האמיתי", איננו יכולים למצוא דבר. זה כמו לקלף את כל חלקיו של קנה סוף חלול.

ד. אם כך, על מי אנחנו חומלים?

[פסוק] 76 פסוק מעניין.

אנחנו לא נתעכב עליו יותר מידי. אבל פה שאלה מאד מעניינת.

'אם אין יצורים חשים בנמצא,

כלפי מי נתרגל החמלה?

בא המתנגד ואומר: בסדר, **אם אין אני**, אז לא רק לך אין אני, לאף אחד אין אני, אז כלפי מי אנחנו מתרגלים חמלה? זאת שאלה לגיטימית מאד. כלפי מי אנחנו מתרגלים חמלה אם אין שם אף אחד?

מה אומר לנו מאסטר שנטידווה, האם הוא פוטר אותנו מתרגול חמלה? הוא רק עכשיו בילה שמונה פרקים ללמד אותנו איך לתרגל חמלה, נכון? אז הוא לא פוטר אותנו. הוא אומר:

אלו שנשליך בחשכת בורותנו,

ושנשבוענו לפעול למענם.

כלפי מי נתרגל חמלה? כלפי היצורים האלה שאנחנו משליכים בבורותנו. הם האובייקט. החמלה הזאת תוציא אותנו מסבל. זה כל מה שיש לי לעבוד איתו Anyway. וזה בדיוק מה שיוציא אותי מסבל. זה מה שהוא אומר. אנחנו נחזור לזה באחד השיעורים הבאים.

כן?

מהקהל: אני מרגישה שאני נהר. אני זורמת כל הזמן. סוג של זרם.

המורה: השאלה מה קורה כשאת נפגשת בצוק. ☺

בודאי יטה שהיא כוזבת, ועם זאת מתפקדת באופן מושלם

[פסוק] 77:

אם אין יצורים, מי ישיג את הפרי?

הקודם היה כלפי מי לתרגל חמלה. עכשיו הוא אומר: אלה שאת משליכה בבורותך, כלפיהם תתרגלי חמלה ואז, משתמע, יבוא פרי, כן? הוא אומר: אוקי, מי ישיג את הפרי?¹ הרי אני לא אהיה שם? זאת השאלה: אם אין יצורים מי ישיג את הפרי? הוא אומר:

אמת!

מסכים לשאלה. שאלה לגיטימית.

השאיפה שזורה בבורות,

איזה שאיפה? השאיפה להארה. השאיפה שלי להגיע להארה ולהיפטר מסבל, הוא אומר, שזורה בבורות. זה נכון. בגלל זה קראנו לה, "הכוזבת", "הקונבנציונלית"². השאיפה להגיע להארה למען כל הברואים, שזורה בבורות. היא כוזבת. היא לא מבינה מי אני והיא לא מבינה מי היצורים. ויחד עם זה, זה מה שמוציא אותי משמה.

**אך לשם הסילוק של כל סבל שיש,
אין לדחותה, למרות הבורות.**

אשליות מתפקדות!

**היצורים הם אשליה, אני אשליה, החמלה שלי היא אשליה, המעשים שאני עושה
למען היצורים הם אשליה - וזה מתפקד, בגלל הכוונה שלי. קארמה עובדת.**

ה. הבנת הריקות אכן תנצח את הבורות

ובפסוק 78: הוא מסכם את הדיון הזה. הוא אומר:

**האנוכיות היא זו שגורמת לסבל,
ובורות אודות ה-"אני" - אותו מלבה;
"והרי על אלו לא ניתן להתגבר"**

אומר לו המתנגד. הוא אומר:

הגייה על העדר ה-"אני" היא זו שתגבר.

למה היא תגבר? זאת שאלה מאד חשובה. כי אומר לנו המתנגד: בסדר, האנוכיות גורמת לסבל, הבורות מלבה אותו, עכשיו אני בתוך מיינד שכולו שוגה והכל אשליה. איך המיינד השוגה הזה יתגבר על **האשליה הזאת ויוציא אותי משמה?** איך נתגבר על זה?

עונה לו מאסטר שנטידווה: שההגייה על העדר האני היא תגבר על הקושי הנורא הזה שאנחנו נמצאים בו.

למה היא תגבר? למה הוא יכול בוודאות להגיד לו את זה, שהיא תגבר?

עד עכשיו דיברנו על החמלה שהיא נעוצה בבורות: אני לא מבינה מי אני, אני לא מבינה מי זה שאני עוזרת לו, אני לא מבינה מה זה החמלה הזאת. הוא אומר: תמשיכי לעבוד עם זה, ולמרות שהאנוכיות גורמת לסבל והבורות אותו מלבה, את תצאי מזה. למה?

¹ ה"פרי" כאן הוא התוצאה המיוחלת של ההארה.

² ראה למשל בשיעור מס' 3 של סדנת לו ג'ונג 2, www.heart-dharma.org.il/files/LJ2.htm

**מכיוון שההגייה על העדר האני תביא אותך בסופו של דבר לאמת המוחלטת.
כל השאר הוא כזב.**

אם תמשיכי להגות בריקות, בסופו של דבר תגיעי לאמת המוחלטת.
למה היא נקראת אמת מוחלטת, בניגוד ליחסית, או בניגוד לכוזבת?
כי מה עשה את הכוזבת, כוזבת? אתם זוכרים את ה – Mitunpa³. את האי-תאימות, כן, האופן שבו
הדברים קיימים והאופן שבו הם מופיעים אינם תואמים. לא כך במציאות המוחלטת, שמה זה לגמרי תואם.
כי אין שום כזב שמה. היא אמת מוחלטת.

והאמת המוחלטת תמיד תנצח כל שקר.

יכול לקחת כמה עידנים, ☺ אבל היא לבטח תנצח, יש לה הרבה יותר כוח.

**הטיבטים אומרים שהשקר עומד על רגל אחת והאמת עומדת על שתיים.
אנחנו אומרים שאין לו רגלים בכלל.
אולי אנחנו צודקים.**

אז זה מסיים את הנושא של 'מי קוצר את הקארמה'!

אז תודה רבה לכם. תודה רבה על הבמה⁴. אתם בכלל מדהימים, אתם מדהימים לגמרי, לגמרי. אני פה
עומדת ואני משחקת את המורה, ואתם התלמידים, אבל זה ☺

תודה רבה לאנשים שארגנו – לירן, רעות, דורית, רזיה – כל האנשים, אתם יודעים מי אתם – אני מאוד
מעריכה את העמל שלכם. תודה רבה לכם. תודה רבה. ניפרד במנדלה.

(מנדלה)

(הקדשה)

(תפילה לאריכות ימיה של מורתנו האהובה)

³ ראה למשל בשיעור א3 של קורס זה.
⁴ התלמידים ארגנו למורה במה מקושטת להפליא